

ที่ อก ๐๕๐๗/๕๕๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 11๐2
วันที่ 8 มิ.ย. ๖4 เวลา 8:42
☒ ก่อนประชุม
☐ หลังประชุม
☐ แจกที่ประชุม
☐ ไม่แจกที่ประชุม
สพด.รับที่ 223
วันที่ - 8 มิ.ย. ๖4
เวลา 15:20
กระทรวงอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

จัดเข้าวาระ - 8 มิ.ย. ๖4 ก) กุมภาพันธ์ ๖๕๕๔

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีราษฎรร้องทุกข์เนื่องจากได้รับผลกระทบจากเหมืองแร่
ทองคำทับฟ้า ของบริษัท หุ่นคำ จำกัด

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่ ๑

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร. ๐๕๐๕/ว(ล) ๑๖๔๖ ลงวันที่ ๒๕
มกราคม ๖๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานสรุปปัญหาผลการร้องเรียนการทำเหมืองแร่ทองคำของบริษัท หุ่นคำ จำกัด
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ที่ ทส ๑๐๐๙.๒/๙๔๓๕ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๖๕๕๓
๓. สำเนาหนังสือกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ อก ๐๕๑๕/๙๒๑๙
ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๖๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งเรื่องรายงานผลการตรวจสอบ
ข้อเท็จจริงกรณีราษฎรร้องทุกข์ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ทองคำทับฟ้าของบริษัท
หุ่นคำ จำกัด ตำบลเขาหลวง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเสนอเรื่องให้
คณะรัฐมนตรีพิจารณาและขอให้กระทรวงอุตสาหกรรมให้ความเห็นประกอบการพิจารณา ความแจ้งแล้ว
นั้น

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้รับรายงานข้อเท็จจริงจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
สรุปได้ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ บริษัท หุ่นคำ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของบริษัท หุ่นคำฮาเบอร์ จำกัด (มหาชน)
เป็นผู้เข้าประมูลเพื่อสำรวจและทำเหมืองแร่ทองคำเป็นโครงการใหญ่ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
และได้รับสิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่ พื้นที่น้ำคิ้ว-ภูมทอง เนื้อที่ประมาณ ๕๕๕ ตารางกิโลเมตร เมื่อ
วันที่ ๒ มกราคม ๖๕๓๓ โดยบริษัทฯ ได้ทำการสำรวจพบแหล่งแร่ทองคำและยื่นคำขอประทานบัตรใน
เขตพื้นที่ดังกล่าว ต่อมาบริษัทฯ ได้ยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ทองคำ และได้รับอนุญาตประทาน
บัตร จำนวน ๕ แปลง ที่ตำบลเขาหลวง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย เนื้อที่รวมประมาณ ๑,๐๕๐ ไร่
ระหว่างปี ๖๕๔๕-๖๕๔๖ ภายหลังได้รับอนุญาตประทานบัตรบริษัทฯ ได้เตรียมการทำเหมืองและก่อสร้าง
โรงถลุงแร่ทองคำ โดยเปิดการทำเหมืองเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๖๕๔๙

๑.๒ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และจังหวัดเลยได้ตรวจสอบกำกับดูแลการทำเหมืองแร่ของบริษัท หุ่นคำ จำกัด อย่างเข้มงวด ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับดูแลการทำเหมืองทองคำของบริษัท หุ่นคำ จำกัด จำนวน ๓ คณะ ประกอบด้วยหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข ฝ่ายปกครองท้องถิ่น ตลอดจนนักวิชาการจากสถาบันการศึกษา จากการตรวจสอบได้สั่งการให้บริษัทฯ ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มงวด ขณะเดียวกันได้ตรวจติดตามเฝ้าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการปนเปื้อนของโลหะหนักและสารเคมีในพื้นที่รอบเขตเหมืองแร่

๒. การร้องเรียนคัดค้าน

กลุ่มคนรักบ้านเกิด ตำบลเขาหลวง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ได้ร้องเรียนคัดค้านการทำเหมืองของบริษัท หุ่นคำ จำกัด โดยมีประเด็นการร้องเรียนคัดค้านหลัก ได้แก่ การปนเปื้อนของสารเคมีในแหล่งน้ำ ผลกระทบต่อผลิตผลการเกษตร เสียหาย ฝุ่นละออง การขนส่งจากการทำเหมืองมีผลกระทบต่อราษฎรในพื้นที่ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง สรุปปัญหาและแนวทางการแก้ไข ดังนี้

๒.๑ ปัญหาการปนเปื้อนของโลหะหนักในแหล่งน้ำ

จากการตรวจสอบยังไม่สามารถสรุปได้ว่าเกิดจากการทำเหมืองหรือเกิดจากสภาพธรรมชาติของธรณีวิทยาโดยรอบพื้นที่ทำให้เกิดการปนเปื้อนโลหะหนักในแหล่งน้ำ โดยขึ้นต้นจังหวัดเลยได้สนับสนุนน้ำสะอาดแจกจ่ายให้ราษฎรที่ได้รับผลกระทบ ตลอดจนสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลขอนแก่น ชุดเจาะน้ำบาดาลให้ราษฎรในพื้นที่แล้ว

๒.๒ ปัญหาผลผลิตเกษตรกรรมตกต่ำ

จากการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอวังสะพุง รายงานว่าสาเหตุของผลผลิตการเกษตรตกต่ำเนื่องจากภัยแล้งในจังหวัดเลยประกอบกับโรคพืชทำให้เกิดใบหงิกงอ ได้แก้ไขแล้วโดยเกษตรอำเภอวังสะพุงได้แจกจ่ายพืชพันธุ์แก่เกษตรกรพร้อมทั้งยาป้องกันโรคพืชให้เกษตรกรนำไปปลูก ซึ่งจะต้องติดตามผลผลิตต่อไป

๒.๓ ปัญหาสุขภาพอนามัย

ปัจจุบันยังไม่พบผู้ป่วยที่เกิดจากการได้รับสารพิษ โดยพบผู้ป่วยเป็นโรคผิวหนังและไส้ติ่งอักเสบ แต่อย่างไรก็ตามสาธารณสุขจังหวัดได้ทำการตรวจเฝ้าระวังสุขภาพของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยการตรวจเลือดของประชาชนโดยรอบพื้นที่ประกอบการเหมืองแร่อย่างสม่ำเสมอ ผลการตรวจสอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดตามรายงานสรุปปัญหาผลการร้องเรียนการทำเหมืองแร่ทองคำของบริษัท หุ่นคำ จำกัด (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๓. ข้อเสนอของสำนักงานกฤษฎามนตรี

สำนักงานกฤษฎามนตรีได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและมีข้อเสนอ ดังนี้

๓.๑ ให้ชะลอการอนุญาตคำขอประทานบัตรที่ ๑๐๔/๒๕๓๘ ไว้ก่อนจนกว่าจะได้ข้อยุติเรื่องการปนเปื้อนของโลหะหนักในพื้นที่โดยรอบโครงการทำเหมือง ตลอดจนให้ประเมินความคุ้มค่าจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติกับวิถีชุมชนและให้ประเมินผลการตรวจด้านสุขภาพก่อน

๓.๒ การกำกับและการตรวจสอบการทำเหมืองให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพิ่มความถี่ในการกำกับดูแลตรวจสอบวิเคราะห์คุณภาพน้ำ เสียง กลิ่น รบกวนในช่วงเวลากลางคืน ตลอดจนตรวจสอบการทำเหมืองให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน

๓.๓ ให้จังหวัดเลยและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหารือแนวทางการชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจขั้นตอนการเกิดสารปนเปื้อนและมีส่วนร่วมในการแสดงความเห็นมากขึ้น

๔. ความเห็นของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

๔.๑ บริษัท พุ่งคำ จำกัด ได้เร่งรัดดำเนินการคำขอประทานบัตรที่ ๑๐๔/๒๕๓๘ โดยได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เสนอต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการด้านเหมืองแร่ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการตรวจสอบพบว่า คำขอประทานบัตรดังกล่าวเข้าข่ายสถานประกอบการที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งโครงการดังกล่าวต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) นอกจากนี้พื้นที่โครงการดังกล่าวอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ขั้นตอนการขออนุญาตประทานบัตรจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอคณะรัฐมนตรีก่อน ทั้งนี้ต้องมีรายงานการประเมินผลความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจประกอบการพิจารณาของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องด้วย

๔.๒ กรณีการปนเปื้อนของโลหะหนักและสารเคมีโดยรอบพื้นที่เหมืองแร่ทองคำ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำลังดำเนินการว่าจ้างสถาบันการศึกษาเพื่อตรวจสอบพื้นที่และศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการปนเปื้อนดังกล่าว โดยให้บริษัท พุ่งคำ จำกัด เป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย โดยมีผู้แทนของส่วนราชการและประชาชนในพื้นที่ร่วมตรวจสอบด้วย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๔.๓ การกำกับดูแล กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกำกับดูแลการทำเหมืองของบริษัท พุ่งคำ จำกัด อย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง เช่น

๑) ให้บริษัทฯ ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติตามแผนผังโครงการและมาตรการดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันการรั่วซึมของไฮยาไนด์ โดยเพิ่มการปูพลาสติกกันซึม (HDPE) ในบางพื้นที่ รวมทั้งให้มีการติดตามตรวจสอบความแข็งแรงของเขื่อนของบ่อเก็บกากแร่โดยให้วิศวกรโยธารับรองความแข็งแรง และรายงานให้ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ทราบ อีกทั้งยังมีบ่อสังเกตการณ์เพื่อตรวจสอบการรั่วซึมของไฮยาไนด์ ซึ่งปัจจุบันไม่พบว่าปริมาณของไฮยาไนด์ และโลหะหนักมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นที่แสดงให้เห็นถึงการรั่วซึมของบ่อเก็บกากแรดังกล่าว

๒) การติดตามตรวจสอบเสียงรบกวนในเวลากลางคืนนั้น ตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในแผนผังโครงการทำเหมืองที่บริษัทฯ ได้เสนอขอปรับแก้ไขใหม่ต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ไม่ให้มีการทำเหมืองแร่ในเวลา ๒๒.๐๐ - ๐๖.๐๐ น.

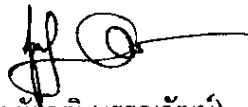
๓) การเปลี่ยนจุดตรวจวัดอยู่เสมอๆ ไม่เหมาะสมตามหลักวิชาการ เนื่องจากไม่สามารถติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงเทียบกับอดีต ก่อนและหลังการประกอบการเหมืองแร่ได้ และในปัจจุบันกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ และหน่วยงานอื่นๆ เพิ่มจุดตรวจวัดตามที่ประชาชนต้องการ จากเดิมที่กำหนดไว้ในมาตรการที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนดไว้ ๖ จุด เป็น ๒๓ จุด

๔.๔ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ร่วมประสานจังหวัดเลยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปนเปื้อนของโลหะหนัก และสารเคมีให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบข้อเท็จจริงโดยคณะกรรมการตรวจสอบกำกับดูแลการทำเหมืองที่จังหวัดเลยได้ตั้งขึ้น มีผู้แทนของท้องถิ่นและผู้ร้องเรียนร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย นอกจากนี้ในขั้นตอนการขอประทานบัตรจะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นในทุกขั้นตอนการขอประทานบัตร

กระทรวงอุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่า การแก้ไขปัญหการทำเหมืองแร่ทองคำของบริษัท ฟุงคำ จำกัด ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการแก้ไขปัญหามาอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหบางส่วนยังไม่ได้ข้อยุติ โดยเฉพาะกรณีปัญหาแหล่งที่มาของการปนเปื้อนของโลหะหนักในแหล่งน้ำ และการร้องเรียนของราษฎรในพื้นที่ ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมจะเร่งรัดดำเนินการให้ได้ข้อยุติโดยเร็วต่อไป พร้อมทั้งจะนำข้อเสนอของสำนักงานรัฐมนตรีไปประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

สำนักบริหารสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๓๗๕๘ โทรสาร ๐ ๒๖๔๔ ๘๗๖๒